

for den egentlige Embedstid, og at en saadan Mellemting altid maa rumme nogen Uklarhed og Vilkaarlighed, er givet. Men ganske det samme er Tilfældet med dette Lovforslag. Der er i det andet Ting meget udførligt og paa mangfoldige Punkter paavist, hvorledes det heller ikke er helt konsekvent, hvorledes det heller ikke har kunnet drage bestemte Linier, saaledes at man har kunnet pege paa og sige ganske bestemt: Dette er tilladt, hint er ikke tilladt. Men naar vi holde os til det nuværende System, der fortrinsvis lægger Kontrollen der, hvor den bør ligge, nemlig med, hvorledes Arbejdet bliver udført, hvorledes Embedet bliver passet, maa man indrømme, at dette System i Tidernes Løb efterhaanden har udviklet en Embedsstand, som i sin store Helhed har været til Befolkningens Tilfredshed. Jeg udtaler her ikke min egen Dom, jeg holder mig ganske simpelt til at referere, hvad der er sagt baade her i dette Ting og i det andet Ting fra forskellige Sider. Og naar det er Tilfældet, kan der deri ligge nogen Betænkelighed ved at gaa over til en anden Metode, som her til Lands er uprøvet. Jeg ser af det umaadelige Materiale, hvorledes den er prøvet i andre Lande, og hvor udmærkede Resultater man der er kommen til. Ja, om Resultaterne staar der nu ikke saa grumme meget, og naar man særlig holder sig til det Land, som man er tilbøjelig til at kopiere paa alle Omraader, baade hvor det passer, og hvor det ikke passer, nemlig Tyskland, saa er det langt fra mig at sige noget som helst til Forringelse af den tyske Embedsstands Dygtighed og Samvittighedsfuldhed i Varetagelsen af dens Kald, men den Maade, hvorpaa den tyske Embedsstand ret almindeligt stiller sig overfor den udenfor Embedsstanden staaende Befolkning, og den Maade, hvorpaa den behandler denne Befolkning, tør jeg sige, uden at fornærme nogen, er en saadan, at man ikke her til Lands vilde finde sig deri af den danske Embedsstand; hvor som helst man ser lidt Tilløb i den Retning, bliver der, hvad vistnok ærede Medlemmer ville give mig Ret i, klaget hurtigt og meget skarpt derover. Resultatet af de to Metoder synes derfor absolut at pege i Retning af, at man bør beholde det, man nu har.

Der er en særlig Del af Embedsstanden, som jeg har Grund til at ofre et Par Ord, det er Officerstanden, som i mange Retninger staar noget anderledes end de fleste andre. Og naar jeg gør det, saa er det foranlediget ved et Andragende, der er indsendt, og som søger at fratage nogle Marineofficerer nogle af de Hverv, som hidtil have været dem

forbeholdte. Dette Andragende har gjort et yderst pinligt Indtryk paa mig, fordi jeg synes, at det er et typisk Udtryk for en plebejisk Misundelse, rent ud sagt, men det indeholder desuden en fuldstændig Misken-delse af det Princip, hvorpaa hele vort Militærvæsen her til Lands hviler, og det maa ganske særlig demokratiske Retninger lægge Mærke til. Man kræver fra demokratisk Side, mere eller mindre yderliggaaende — mest yderliggaaende —, at vort Forsvarsvæsen væsentlig bør indrettes som en Folkevæbning, og med eller imod — væsentligst imod — Tilslutning fra Sagkundskabens Side er man mere og mere glædet over i den Retning, at man mere og mere har formet vor Hær efter Militssystemet. Noget lignende gælder for Flaaden. Men nu maa man vel huske paa, at naar man sætter sig dette Maal for Øje, maa man tage Konsekvenserne deraf og tage de forskellige Sider med i Betragtning, lige saavel dem, man holder af, som dem, man ikke holder af, hvis der skal være nogen Alvor i disse Krav. Men Kravet om at udvikle Forsvaret i Retning af Folkevæbning medfører i sig selv ifølge Sagens Natur, at den faste Befalingsmandsstand saa vidt muligt holdes i nær Berøring med den civile Befolkning, og at der gøres saa lidt som muligt Forskel paa den Del, der er faste Befalingsmænd, og den Del, der ikke er det. Ydermere medfører det, at naar man paa den ene Side drager sig de Evner og Færdigheder, som Folk have erhvervet sig i det civile Liv, til Nytte for Forsvaret ved at benytte Mænd, i saadanne Stillinger som Læger, Dyrælger og værnepligtige Befalingsmænd, i Hæren, saa kræves paa den anden Side, at Hærens faste Befalingsmænd ogsaa skulle holde sig i Kontakt med de private Erhverv, og det sker bedst gennem Uddannelse og en vis Tids Virksomhed i saadanne Erhverv. I dette har man imidlertid fra visse Sider i den senere Tid fundet paa at se Overgreb og Favorisering og uberettiget Indtrængen fra Militærets Side. Vil man gaa i Retning af Folkevæbning, maa man tværtimod saa vidt muligt og i videst mulig Udstrækning ogsaa sørge for, at Befalingsmændene holde sig i nær Kontakt med de civile Erhverv og uddannes og udvikles deri. I det paa-gældende Tilfælde er der særlig det at bemærke, at Bestridelsen af disse Stillinger ved Marinens Folk bidrager til at forhøje Dygtigheden indenfor de paagældende Befalingsmænds Kreds. Det er et Krav, der maa stilles fra Statens og Forsvarets Side for deres egen Skyld og ikke for Individets Skyld.